GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercures si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 100. **Brasiovu 5 Ianuariu 24 Decembre** **1872 3.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 23 Dec. 1872.

„Isusu Christosu s'a nascutu, resarit'a lumii lumin'a cunoscintiei".

Lumea gemea sub jugulu desfrenului, alu sclaviei; numerulu idoliloru ciopliti se inmultise atatu de multu, incatu numai ajungea a multiumi animele paganiloru. Acesti'a adorau de acuma idolii sei cei mai mari in despotii sei cei mai inversiunati, si aruncanduse la petiórele imperatorelui strigara in nimicnicirea loru: Gloria tie pe pamentu Nero Dionysos!

In mediuloculu intunerecului acestui timpu a resaritu lumin'a invetiaturii Mantuitoriului nostru. „Unulu este Ddieu adeveratu si toti suntu fii sei iubiti!" Nu a trebuitu se péra in fumu si cenusia legiónele idoliloru innaintea acestei doctrine dumnedieesci?

Invetiatur'a crestinésca a fostu — pentru despoti — cea mai revolutionaria a tuturoru timpuriloru. Resturnandu fundamentulu staturiloru pagane, crestinismulu a creatu epoc'a cea mare a culturei si civilisatiunei omenesci. Libertate, egalitate, fratietate, ce potu fi conceptele aceste alta, decatu insusi conceptele invetiaturei lui Christosu?

Lumin'a inse, care a resaritu lumei in Bethlehemu nu s'a impraseiatu inca preste tóte popórele.

Dér' chiaru si popóreloru, caror'a li s'a vestitu evangeli'a, — inca nu lea resaritu pre deplinu lumin'a cunoscientii; adeveratu, ca conditiunea desvoltarei loru in sensulu preceptéloru Mantuitoriului le este prin aceea data, inse desvoltarea popóreloru in sine trebue se ésa din indemnulu si nisuinti'a loru propria, din urmarea stricta si punerea in fapta a preceptéloru crestinesci. „Cine nu me urméza pre mine, nu este fiiulu mieu."

Ducetive, a disu Mantuitoriulu catra apostoli, in tóta lumea si respanditi invetiaturile mele. In aceste cuvente este esprimatu principiulu celu mare alu civilisarei popóreloru, principiulu datorirei de a invetia si luminá pre cei cari suntu lipsiti de scientia si lumina. Misiunea acesa contiene procesulu celu mare alu desvoltarei omenesci, care va duce lumea la lumin'a cunoscintiei.

Tóte animele crescinesci si spiritele nobile din fiesce care poporu trebuie se aiba prin urmare numai o tienta, cea mai frumósa si sublima in viéti'a omenésca, de a cultiva adeca animele, a luminá mintile fratiloru, de ale uni cugetele, ale nobilitá, mari si impreuná activitatea spre scopulu celu dumnedieescu alu latirei luminei cunoscintiei in lume, alu fericirei omenesci. „Care va asculta invetiaturile mele acel'a va intrá in imperati'a cereriloru".

Invetiaturile Mantuitoriului suntu invetiaturile fericirei popóreloru. Christosu ne invetia se ne iubimu, se ne ajutamu, se ne luminamu unulu pre altulu, elu ne spune, ca suntemu toti frati si cá cá frati trebue se fimu liberi si egali intre noi. Cei ce déra iubescu pre frati ajutora pre cei urmariti si seraci, luminéza pre cei lipsiti de cunoscintia, cei ce se lupta pentru libertate si egalitate in lume implinescu si urméza preceptéloru lui Christosu si suntu fii sei adeverati, ér' acei'a cari lucra numai in folosulu loru propriu, cari urescu, se ducu si desbinu pe frati, cari se conjura in contra libertatiei popóreloru, le apasa si subjuga: acei'a nu suntu crestini adeverati, suntu mai rei cá paganii, ca-ci sub masc'a crestinismului insiéla lumea, calca in petióre totu ce e dreptu si santu.

Dér' vai celor'a dela cari vine reulu si zizania in lume, ca-ce Christosu a invetiatu si recomendatu iubirea si concordi'a, si in acestu semnu lumii lumin'a cunoscintiei si a binelui a resaritu! —

— Se nu amanamu nemica pe mani, ce potemu elupta adi.

Anulu decursu a desamagitu si pe cei mai usiori optimisti si pessimisti, ca dieu dela nimene nu avemu a spera bine pentru natiunea nóstra, decatu singuru numai dela fortiele incordariloru nóstre pentru progressu generale si speciale in cultur'a nationale. Cá civi ai statului nu suntemu intru nemic'a ajutati pe vastulu si multilateralulu acestu campu alu progressului lumii civilisate, pentruca midiuloculu celu mai neaperatu de a inainta in cultura, limb'a materna, limb'a romana se afla ignorata in tóte institutele redicate din tesaurulu statului pentru cultur'a poporului si ramii industriari; si cu limb'a maghiara neci odata fii nostri nu voru poté secera progresu, decatu numai in maghiarisare, pentruca neintielegundu limb'a, neci o inteligentia din acele scoli industriari nóue romaniloru nu ne póte sucresce. Vedia fiacine aici periculu viitoriului nostru. Neci legile cari mai concedu si folosirea limbei nationale nu se observa intru nemica chiaru si candu te provoci la ele — mai nicairea; dér' acum, dupa ce in 23 Dec. in diet'a din Pest'a s'a promulgatu si legea, cá limb'a maghiara in afacerile Buda-Pestei, se fia exchisiva oficiale, in contra legei de nationalitati, cine mai póte si visa, ca maghiarii nu ne voru impinge limb'a loru cu fortia si siretia si in sacrariale familiei, pentruca in scóla si beserica e croita cu tempu virirea ei, incatu acum se lucra mai cu incetulu, dér' totu se lucra cá, déca nu in 10 anni, cum se decisesse mai inainte, celu pucinu in 20—50, dér' totu o se cantamu si in beserica maghiaresce. — Si facia cu acésta importunitate ne mai audita in lume, ce facemu? — In cate comune si comitate, unde romanii suntu celu pucinu cu a 5 parte representati, s'a pretensu limb'a romana de a dóua oficiale séu protocolaria, si déca nu, mai sperati, ca veti mai audi vreunu cuventu romanescu si prin representantiele loru? Se ne desteptamu odata si se vedemu, cum se se ajute poporulu, care acum mai petutendenea capeta resolutiuni totu numai in limb'a maghiara, fora respectu? Notarii inca se silescu in midiuloculu romaniloru, cá se scrie maghiaresce! Vedeti coresp. de mai diosu si nu amanati a ve elupta dreptulu cu tóta seriositatea de cive egalu indreptatitu. Ne amu facutu detori'a de publicistu si la timpulu seu, acum inca nu e or'a ultima, candu o mai repoftorimu. Numai de n'amu toca la urechi'a surdului, ca-ce acum neci blanchetele de fasiune a contribuiunei si recrutarii nu se mai impartiescu si cu textu romanescu la romani, ci numai cu nemtiescu si maghiarescu si? Apropos cu contributiunea. In statulu nostru Ungaria deficitulu pe an. 1873 suie la cifr'a de 8.360,000 fl., cari trebue se se acopere din perceptele ordinaria. Acestu deficitu va trebui se se scóta prin aruncaturi séu incarcaturi pe darea dirépta, la ceea ce se se ingrigésca contribuentii de timpuriu, pentrucá la tempu se nu li se vendia si camasi'a, neputendu depura darea, care trebue se se solveze, ca-ce aici se observéza strictu legea, nu cá la ignorarea limbei si a interesseloru natiunii romane.

Min. Thot cá si alu justitiei prin cercularia provóca la accuratetia in servitiu si atinge si pe comitii supremi, cá se se intereseze mai deaprópe de administratiune si fora facultate se nu parasésca oficiulu. Domnii cei mari sciu porunci, dér' nu sciu observa legile si mandatele, deacea se plange tóta lumea, candu vede dominandu anarchia intre ei in obiectulu eluderii legiloru. —

Camera Romaniei a votatu, propunerea pentru improprietarirea pe mosiele statului a insuratieiloru si a locuitoriloru, cari la 1864 n'au pututu dobandi locuri de munca. Propunerea a fostu sprijinita cu multu talentu si ardóre de catra DD. Cogalniceanu, Cantili, Bolliac, N. Ionescu, Calimache Catargiu, Lamsa. a. Ear D. Vasescu, cu mirare a vediutu lumea ca a combatutu-o!

Eata acea propunere:

„Camer'a, considerandu ca conformu Art. 5, 6, 54 si 55 din legea rurala, numai locuitorii din categoriele prevediute in Art. 5, 6 din lege si care la anulu 1864 s'au aflatu figurandu in aceste categorii, potu usa de facultate d'a cere pamentu pe mosiele statului, in limite si cu pretiulu rostitu la Art. 54 si urmatorii, invitandu guvernulu ca pe d'una parte se constate scrupulosu pe cei adeverati in dreptu, éra pe de alta se reguleze cumpararea de pamenturi pe mosiele statului séu domeniele statului neipotecate, trece la ordinea dilei."

D. Titu Liviu Maiorescu citesce o propunere de a se asigura gimnasiulu si biserica Sf. Nicolae din Brasovu, printr'o lege speciala, o subventiune anuala de 15,000 lei nuoi.

D. C. Bolliac, cá delegatu alu guvernului pentru viitórea espositiune universala ce va avé locu la 1 Maiu viitoru in Viena, arata ca vomu fi reu representanti; ca la espositiunea din Paris, eramu asediati lenga Roma, pe cand acumu suntemu pusi in sectiunea Turciei, intre Japonia si China de o parte si Rusia de alta; ca, din oficiri la Paris, deveniseramu soldati la Viena etc.

Romanii si Sasii.

(Capetu.)

Pentru sacrificiulu aici memoratu, adusu de romani cu bani si sange, s'a datu multimita in anii 1807 si 1831 prin unu autografu imperatescu — sasiloru, numai sasiloru.

Cumca romanii pretendu mai multu dreptu decatu sasii, e una fictiune ridicula, ei — si acest'a orice omu nepartiale si prudente nu le o va luá in nume de reu — nu voiescu alta, decatu numai drepturi politice egali, fora de a voi se pericliteze esistenti'a statului, séau tocma a formá statu in statu. prin unu municipiu cu capu de U si care totusi va se se vedia cu unu capu, spre ce ar' starui universitatea nationale sasésca.

Cá romanii intrecu pre sasi cu numerulu de siguru insisi romanii nu au ce face decatu póte cá dóra caus'a acestei impregiurari, diace in sistem'a de doi copii a sasiloru, si cea ce se atinge de referintiele de posesiune, sar' puté informá mai bene d. cor. despre cincimea s'a, déca priviea mai afundu in conspectulu respectivu despre sumele de dare,

cari le platescu pre anu pe sam'a statului nu sanguraticii, ci toti sasii fundului regiu pre de una parte, si de alta parte romanii.

Fórte nenimerita este provocarea cor. la ordinatiunile lui Wenkheim, pentruca tocma acelei ordinatiuni multiamescu sasii, ca d. e. in adunanti'a scaunale Sibiiului a in — care scaunu (—) locuiescu 86,917 capete, dintre carii numai 25.126 suntu sasi — formeza maioritatea, pentruca tocm'a in urm'a ordinatiunei acesteia alui Wenkheim cetatea dupa imprunarea ei contra naturale cu comunele rurali e indreptatita a alege diumetate din representanti la adunantia. Totu acestu casu are valóre si pentru districtulu Brasiovului, si totusi dicu, ca romanii suntu acei'a cari prin instructiunile lui Wenkheim cele fórte intielepte impartasindu se de avantagiuri, totu mereu voiescu a ocupa mai multu terenu.

O logica ca ast'a a-rare-ori se póte audi in vietia, si cu atatu mai pucinu a se ceti intr'o foia.

Déca inse corespondentele din „Neue freie Presse" prin apasarea instructiuniloru lui Wenckheim are de cugetu a ne areta, ca comunele din scaunele filiali alu Talmaciului si Selistei s'au indrumatu la scaunulu Sibiiului si politicesce si administrative, de care s'au tienutu inca din secuti, si comunele dominiului Branului la districtulu Brasiovului, de unde asemene din secuti se administréza politicesce pana astadi, pana candu diet'a ar' ordiná una impartire administrativa mai corespundatória, atunci a doveditu corespodintele o ignorantia demna de compatimire, cu privire la celu mai de aprópe trecutu alu fundului regiu. Pentruca candu in anulu 1864 s'au ascernutu din partea regimului de atunci, amicu sasiloru, la diet'a provinciale din Sibiiu una ordinatiune, prin carea ar' fi se se faca o impartire nóua administrativa in M. principatu Transilvani'a, corifeii sasesci cu dlu superintendentulu actuale Teutsch in frunte au fostu acei'a, cari nu numai s'au multiumitu cu aceea, ca comunele supra memorate se se tiena de auctoritatile Sibiiane, ci au mai asternutu si una decisiune a minoritatei datata din 9 Oct. 1864, prin care poftescu, cá se se impregmieze jurisdictiunei Sibiiane si 10 comune din comitatulu Clusiului si alu Dobácei si pe deasupr'a si Reginulu sasescu din comitatulu Turdei. Si de aci se vede, ca prin instructiunea lui Wenckheim s'au implinitu o posta fierbinte a sasiloru, manifestata inca cu 8 ani mai inainte de aceea, comunele Talmaciului si ale Salistei, precumu au fostu anexatu si dominiulu Branului la municipiulu Sibiiului, (pamentu sasescu).

Aceea dorintia a corespondentelui, cá, abatenduse dela legea municipale si comunale, se se sustienia si pre venitoriu censulu horopsitoriu alu romanului cu scopu, cá romanii si pre viitoriu se se póta apasá atatu in jurisdictiune (municipiu) catu si in comuna, — e cu multu mai monstruósa in golatatea naivitatii sale, decatu se fia démna, cá omu cu cugetu dreptu si umanu se o mai refrunte.

Este intru adeveru una specia de cinismu, care sternesce grétia, care inse n'are dreptu de a pretende, cá se ne ocupamu mai multu cu ea.

( ) In casu de asiá simplemente paremu (respingemu) o cuteliare cá acést'a, care plesnese in facia principiuliu libertatei si concredemu judecat'a asupra estui lucru opiniunei publice celei sanetóse.

Asia e, romanii comitu acelu pecatu de statu, ca nu ceru dreptu separatu municipalu si comunalu statutariu pentru fondulu regiu, ci se multiamescu (!!!) cu aceea, cá se se estenda legea generale municipale si comunale si asupra fondului regiu.

Déca legea generale are scaderi, — nece ca se néga — se se indrepte — inse nu poftescu, cá se tracteze cu ei mai bene, decatu se tractéza cu altu ver-care cive alu statului, cá fundulu regiu se se faca teatru de experimente promovatórie de dorintie separatistice municipali si comunali nationali. Déca prin dorinti'a acést'a a loru voiescu romanii se faca statu in statu, pregatésce-case, cá se audia cele mai aspre judecati, asupra estorufeliu de dorintie separatistice.

x, y. z."

Votulu separatu alu deputatiloru romani, datu in siedinti'a de séra din 20 l. c. n. a universitatei fundulu regescu:

Inclita universitate natiunale!

Conformu dechiaratiunei nóstre data cu ocasiunea anunciarei proiectului de representatiune relativu la regularea municipale a fundului regescu radicata la conclusu in siedinti'a din 16 Decembre 1872, ne luamu libertate a ne dá urmatoriulu

Votu separatu.

De-si poterea legislativa s'a pronunciatu la esecutarea silnica a centralisatiunei statului in anii din urma, in § 10 a Art. de l. 43 ex 1868 si in § 88, a Art. de l. 42 ex 1870, intr'acelo, ca organisarea fundului regescu o va regulá o lege deosebita, totu-si n'a potutu purcede din altu punctu de vedere decatu din considerarea ca pre fundulu regescu au esistatu si esista relatiuni in fapta diferite de cele ale celoru-lalte a Transilvaniei.

Acést'a parere 'si póte avé motivulu in acea, ca in acele parti se vede mai multu séu mai pucinu trecutulu unei stari feudale din evulu mediu, pre candu cu tóte aceste pre intregu fundulu regescu elementulu cetatienimei ni se arata in prevalentia.

Inse tocmai acést'a presupunere aduce cu sene indreptatirea la o administratiune propria autonoma a comuneloru si municipieloru de pre fundulu regescu. Aceste nu numai ca suntu pre de o parte remediulu, care léga pre fia-care cetatiénu de statu cá de unu „intregu", ci legislatiunea libera devine pre de alta parte fapta numai prin administratiunea propria autonoma a acestoru corpuri, in ceea ce jace si deslegarea cestiunei intregi a libertatiei porale.

In locu d'a tiené comptu de acésta cerintia justa, purcede projectulu de representatiune radicatu la conclusu, din contra din altu punctu de manecare si desbraca municipiele senguratice de administratiunea propria, dechiarandu totalitatea municipieloru (universitas,) de „unitate municipale" (I) va sa dica municipiu, si „investindu-o cu acea suma de drepturi municipale pre cari le-a concessu in generalu legea muncipieloru" (II).

Acést'a purcedere contra-dice nu numai positiunei naturale a fundului regescu, care nici geografice nu formeza o unitate, ci a carui parti jacu imprasciate intre confiniele transilvane de Nord-Ostu si Sud-Vestu, si prin urmare potu cu atat'a mai pucinu formá o unitate de drepta: ci dis'a purcedere contra-dice ratiunei si spiritului secolului nostru catu si sistemului intregu de statu, care a recunoscutu administratiunea propria autonoma a municipieloru si comuneloru senguratice.

Intregulu organismu de adminstratiune a fundului regescu ce s'aru produce prin acestu projectu de representatiune, aru fi pre deplinu surpatu (smintitu), va sa dica: a cede administratiunea propria a comuneloru cercuriloru, cea a cercuriloru a o cede orasieloru si cea a orasieloru universitatiei municipale.

Prin acést'a centralisatiune nenaturale pre de o parte, éra pre de alt'a prin surparea intregului organismu de adminstratiune, ceea ce numai cu forti'a s'aru poté esecutá, se derapena nu numai cele dóue forme cardinale ale administratiunei proprie autonome: se derapana comunei si municipiului positiunea loru autonoma, si nu numai ca nu se baga in séma cetatianii nesasi, cari locuescu pre fundulu r., pre langa tóta dispusetiunea § 10 a legei de Uniune, care a prefiptu indreptatirea egale, a tuturoru nationalitatiloru, ci se punu in privinti'a dreptului de administratiune afara de totu dreptulu 200,000 romani si preste 25,000 unguri, cari locuescu in fundulu r. unu terenu de aprópe 200 mile cuadrate si preste 200 comune, facia cu natiunea sasesca care numera circ'a 160,000 suflete.

„Projectulu de representatiune de facia nu insemna asiá dara altu-ceva pentru acést'a parte preponderante a populatiunei fundului regescu, decatu ne'ndreptatirea sociale si pentru fundulu r. reactiunea politica."

Sistemulu administratiunei autonome recere independinti'a organeloru de administratiune, independinti'a comunei si independinti'a cercuriloru pentru tóte agendele locale de administratiune, intocmai asia, cá si independintia' statului, pentru administratiunea centrale.

Unu organu liberu de administratiune intre administratiunea centrale a statului si a cercului aru avé numai acolo intielesu si locu, unde e necesaria in urm'a relatiunei propria provinciale unu organu administrativu de provincia.

Necesitatea acést'a contiene inse in sine totu odata si marginile administratiunei provinciale si o restringe la agendele de administratiune ce jacu intre administratiunea centrale a statului si afara de autonomi'a administratiunei proprie a cercuriloru (municipieloru) singuratice.

Acést'a sfera de administratiune provinciale a fundului regescu pare a contiené si determinatiunea §-lui 10 din legea de uniune, in cuvintele „ca trebue sa se iá in consideratiune drepturile fundului r. basate pre legi si conventiuni, catu si in acceasi masura indreptatirea egale a tuturoru cetatianiloru ce locuescu pre fundulu regescu."

La casu inse ca legile statului in generalu n'au cesu fundului regescu administratiune provinciale afara de sfer'a naturala de administratiune propria a cercuriloru municipale si afara de a administratiunei centrale a statului, — o parere, care nici decum nu se unesce cu suscitat'a determinatiune a § 10. din legea de uniune — prin aceea totusi s'aru recede numai dela universitate cá órganu de administratiune provinciale, nu inse dela positiunea autonoma a cercuriloru singuratece municipale, si universitatea aru poté cu atat'a mai pucinu cautá esistinti'a sea in arogarea nenaturale a drepturiloru municipale de administratiune a cercuriloru singuratice, déca cum-va nu se face incercarea a restorná intregulu sistemu de administratiune propria, caci elementulu socialu 'si iea sborulu seu corespunditoriu numai prin fipsarea drépta a punctului seu de gravitatiune fara cá se conturbe pre cele-lalte, care iera-si se atragu de principiulu orginalu alu dereptatiei.

In acést'a credemu noi a afla viitoriulu intregu si ideile principale ale unei organisatiuni de administratiune propria corespundiatoria tempului nóstru si nu in proiectulu presinte de representatiune, care ni se pare a fi numai o forma propria pentru ginrstarile materiali ale evului mediu.

Sabiiu in 19 Decem. 1872.

Dr. Pecurariu, deputatu alu cercului Sebesiu.

I. Bolog'a, dep. alu orasiului Sebesiu.

E. Macelariu, dep. alu opidului Mercurea.

I. Hani'a, dep. alu scaunului Mercurea.

Cl. Vladu, dep. alu scaunului Orastia.

Interpellatiunea deputatului Mircea B. Stanescu,

adressata ministrului de langa penson'a Maj. Salle in siedinti'a de la 19 Dec. a camerei representantiiloru Ungariei.

Onorabila Camera! Institutiunea prerogativeloru personali, a recompensatiunei meriteloru prin decoratiuni si alte distinctiuni, cá productu alu despotismului, contraria cu principiele democratice, eu din parte-mi nu o spriginescu nici intru sustienerea si cu atatu mai pucinu intru desvoltarea ei. Inse, pana candu acésta institutiune este in vigore si usu, pana candu ea se stustiene, doresc, cá considerationile ce se iau cu privire la adeveratele merite se nu treca preste marginile cuviintiei.

Cine sunt in prim'a linia chiamati a da coronei informatiuni, desluciri si opiniunari in privinti'a meriteloru cascigate de cetatienii statului pre terrenulu civilu séu bescricescu? Eu credu, ca acei-a, cari stau in cea mai de aprope attingere cu respectivii, li controledia faptele si i potu mai bine cunósce, — si acei-a sunt superiorii loru, autoritatile civile si bescricesci. — Premitiendu acestea, voiu se me intorcu acum la objectulu meu.

Considerandu, ca in tempulu mai recente s'au remuneratu prin decoratiuni mai multi preoti romani gr. or. din diecesea romana gr. or. aradana; considerandu ca aceste decoratiuni s'au datu respectiviloru preuti pre basea „meriteloru castigate pre terrenulu bescricescu", fara inse cá guvernulu, respective ministrulu de langa person'a M. Salle, sé si fi procuratu pre calle oficiale informatiuni sigure de la autoritatile bescricesci si cu osebire de la Episcopulu dicesanu, ca óre meritele pretinse esistu intradeveru, séu nu; considerandu, mai departe, ca acésta fapta a guvernului, pre langa acesa, ca este contraria usului, pre de o parte ignorédia competinti'a si cerculu de activitate si influintia alu guvernamentului diecesanu, care prin lege este cunoscutu

de autonomu, óra de alta parte alteredia semtiulu de stima, respectu si veneratiune precum si legaturele esistinti intre subalterni si superiori; in fine, considerandu, ca prin una asemene procedere nu a rare ori se remunerédia cei nemeritati, precum s'a intemplatu si in casulu de facia, ca respectivii s'au remuneratu pentru meritele ce si le-au cascigatu cá cortesi in favorulu partitei drepte, si nici decatu pentru meritele cascigate pre terrenulu besericescu, o impregiurare acest'a, care este chiaru contrariu oppusa scopului genuinu, d'a distinge si remunerá adeveratele merite, si in locu d'a impinteni si indemná la fapte maretie, demoralisédia totu mai tare; — dreptu aceea eu mi-iau libertatea si me grabescu a indreptá catra ministriulu de langa person'a Mai. Sále urmatóri'a interpellatiune:

1. Din ce motivu a intrelasatu dlu ministru, d'a cere informatiuni prealabile pre cale officiale si d'a ascultá parerea capului bisericei cu privire la „meritele cascigate pre terrenulu besericescu, din partea aceloru mai multi preuti din diecesea gr. or. a Aradului, cari, dupa cum am cetitu in fói'a officiale, s'au decoratu si distinsu pentru niscari „merite cascigate pre terrenulu besericescu?"

2. Are de cugetu dlu ministru, ca pre venitoriu, in asemene casuri de distinctiuni, se observe una procedere mai correcta? da séu ba?

Onorab. Camer'a! De si nu acesta este prim'a interpellatiune ce se adressédia dlui ministru de langa person'a M. Salle, inse totu-si potu dice, ca dsa nu prea este molestatu cu dese interpelatiuni, pentru aceea sperú, ca se va grabi a-mi respunde catu mai curendu.

Alegerea notariului in Mahaciu din 6 Dec. 1872.

Prin Art. de lege XVIII din 1871 s'a desfiintiatu sistemulu notariale de pana acumu si s'a creatu altulu: „notariatu cercuale" etc.

In notariatele cercuali se formédia unu notariatu din mai multe comune grupate la olalta. Institutu salutariu, candu jurisdictiunea politica s'ar' fi organisatu in interesulu progresului; adeca organisarea s'ar' incepe din susu in diosu s'au din diosu in susu dupa una cualificatiune corespondiatória, inse, **durere!** nu e asia, ca-ce dela notari se ascépta o cualificatiune — in adeveru dicundu — aspra, dupace sciintiele, cari se pretendu dela bietii notari, nu suntu adunate intr'un'a colectiune si pelanga aceea dupa decisiunile comiteteloru comitatense s'au scaunati, acceptanduse esamene fara esceptiune dela notari, esaminatorii fiendu ómeni neesaminati din sciintiele acele si cea mai mare parte chiaru neocupati cu asia cevasi.

Apoi pofúmu judecata in intielesulu progresului la un'a cualificatiune cá acést'a!

Din foile publice se vede, ca judii procesuali si dulaii lucra in rumperea capului spre a duce in deplinire organisarea notariateloru cercuali de nou gacite.

In scaunulu Ariesiului s'a si intemplatu alegerea mai multoru notari cercuali. —

Pentru alegerea notariului in notariatulu constatatoriu din comunele Dumbrau, Mahaciu si Veresimortu — numai de romani locuite — dulaulu a defiptu diu'a de 6 Dec. a. c. st. n. in Mahaciu pelanga tóte, ca comun'a centrale este Dumbraulu, unde ar' fi fostu mai cu cale si corespondiatoriu a se face alegerea, inse acolo n'a avutu gustu dulaulu se se intemple aceea alegere, deorece dupa planulu seu n'avea asia terenu mare de a lucrá dupa placu.

Loculu de alegere fù dara Mahaciulu, unde se dusera si membrii alegatori din Dumbrau si Veresimortu, de si nu toti, inse comunele totu-si au fostu representate la actulu acestu constitutionalu.

Alegerea s'a intemplatu su presidiulu dulaului din cerculu de diosu, avendu pe langa sene si doi capacitatori fideli, preoti romani de pandi'a s'a, numai ca nu avea nimenea lipsa de capacitare. Unu capacitatoriu indemnatu de dulaulu a fostu prea supusulu si umilitulu parente Stefanu Colciaru din Mahaciu — celalaltu Dómne érta-lu parentele Tironu Popu din Dumbrau. E de observatu, ca ambii preotii numiti tragu adjute din Blasiu. —

Comunele pomenite, dupace li s'au datu ocasiune de asi alege notariu dupa volia si-au alesu pe fostulu notariu in Mahaciu cu numele Teodoru Osvadu romanu si aptu de a coresponde datoriei sale facia cu pretensiunile alegatoriloru. Cu acést'a s'a finitu alegerea.

Dupa alegere a venitu la tapetu, ca care se fia **limb'a** officiósa in acestu notariatu? E fórte naturalu, ca dupa ce acestu cercu e curatu romanescu mass'a s'a decisu pe langa limb'a romana. Inse astufeliu de decisiune si pretensiune drépta dulaului nu-i veni la **socotéla si dise in tonu mandatoriu, ca esla ceva nu e** ertatu. (?) Mass'a nu se infricosédia si -si repetise dorirea s'a legale.

Deci din acést'a se incinge un'a desbatere infocata, si dupa ce dulaulu infuriatu nu avú ce face, se adresédia catra parentele C. cu sperantia, ca prin densulu dóra i va succede a esercita presiune asupr'a crestiniloru. Parentele C. cu barb'a rosia incepe a dictiona, ca nu e ertatu a scrie romanesce afara din satu. E intrebare, ca parentele C. cumu 'si scrie cuitanti'a pentru adjutu, dupa ce adjutulu 'lu capeta afara din satu i. e. din Blasiu?

Dupace acestu capacitoriu nu potú implini voli'a dulaului inboldesce pe vecinulu seu parente Tironu se mai dica si densulu ceva, — apoi acest'a prin indemnulu lui C. intonédia cu o crasa simplicitate de moralistu, dicundu: „apoi ómeni buni nu ne potemu prende cu legea, déca e asia, asia se fia!" adeca treburile notariali trebue se se duca in limb'a maghiara, ce nu dice legea, numai parentele T. dupa indemnulu lui C. la voli'a dulaului. Crestinii sub conducerea judelui comunalu din Dumbrau Mihaiu Popu spre blamagiulu pastoriloru sufletesci nu s'au abatutu dela pretensiunea loru ecuitabila. Dulaulu la acést'a -si a luatu catrafusele catra Vintiu si parentele T. trecú dealulu catra casa despartitu de turm'a, pe carea a volitu se o lase in tina si in ticalosia. O preoti fara cruce in frunte?!

E consultu, cá preotii nostrii déca se amesteca in politica se se amestece in interesulu turmei sale seau, déca nu se pricepu si voliescu stricatiune, se remana pe langa cele preotiesci, ca-ce dela dulai, szolgabirai si prin apucaturi astufeliu blamatórie in venitoriu nu multu seau nemica potu se ascepte.

Spre rusinea si in contra spiritului tempului preotii pomeniti, carii trebue se invetie poporulu in limb'a s'a, ce o pricepe, se alatura pre langa o limba, in care nu póte face progresu, ci 'lu duce la intunerecu.

Deunde se vede, ca parentele C. si T. e mai aplicabilu spre intunerecu decatu spre lumina.

In urm'a dulaului, preotiloru C. si T. si altor'a e de recomendatu §§ 6, 22, 23 ai Art. XLIV din 1868, cá in venitoriu se nu mai faca fiasco si se nu se lucre in contra interesului poporului spre blamagiulu celoru ce se tienu culti si representa cultur'a.

Érasi bravii alegutori susu numiti suntu de tóta laud'a, si demni de imitatu. Se traiésca!

i—et.

Teaca in 10 Dec. 1872.

(Urmare.)

recunoscu si afirmu, — ca la adunarea comitetului din Iuniu 1864, s'a decisu, — cá cei, cari nu voru solvi subscriptiunile loru pene la terminu, se fia executati prin on. judecatoria din Teaca; la acestu comitetu ai fostu si dta dle Teodoru Popu, — precumu si dlu protopopu Gabriele Chetianu, — si ambii impreuna cu celalalti membri ai comitetului ati subscrisu aceea decisiune protocolaria. —

(Recunósce, ca nevast'a l'a parasitu infideliter si socrulu a incercatu tóte alu compromite si impedeca cu pr. Chetianu, desfatuindu, se nu platésca subscriitorii contribuirile pentru convictu . . .)

recunoscu si afirmu, ca pe basea decisiunei comitetului m'amu afiatu necesitatu a executa hinc inde cate pe unulu, incependu dela dta dle socru. Spunemi inse déca ai spesatu vre unu crucerin, afara de capitalulu subscrisu!? Adunati datele, ca cine catu au platitu? — Vedurele au subscrisu la dta ér' nu la mene, — prin mine nici una veduva nu au fostu executata, —

recunoscu si afirmu, ca pre preutulu din Baitia l'amu executatu pentru 8 fl. v. a. — Inse spese nu au platitu, nu este adeveratu, ca i s'aru fi licitatu ceva, — si nu este adeveratu, ca a moritu atunci, ci cu unu anu mai tardiu . . . .

Deci debe se recunoscu si se afirmu, ca avendu a me luptá, terminulu prefiptu pe 1/9 1864, din caus'a neplatirei baniloru, nu s'a potutu realisa. —

recunoscu si afirmu, ca eu la tóte adunarile comitetului precumu si celoru generale anuale mi am datu socotelile mele celu mai exactu despre percepte si erogate, mi au liquidatu, si totu deauna mi s'au datu in scrisu unu absolutoriu pe lenga multiamita si recunoscientia, — si tóte acelea protocóle impreuna cu absolutoriurile mele sau publicatu in diarnalulu Concordia. —

recunoscu si afirmu, — ca aliatii in contra mea Gabriele Chetianu et Theodoru Popu in anulu 1865 s'au plansu in contra mea la Blasiu, — de unde s'a esmisu una comissiune in persónele: Gregoriu Elekes si Ioane Moldovanu, ambii protopopi, cari venindu in tractulu Faragaului in modulu celu mai absurdu si abusatoriu, conformu Inquisitiunei spanióle au inceputu a cerceta, — pressa, — tortura cunoscientiele, — se jura sufletele in cause civile!

Apoi chiamandume pe mene, mi au luatu la protocolu, tóte socotelile, mi leau afiatu in modulu celu mai curatu, — ba ce e mai multu, ambii contra aliatii Gabriele Chetianu si Theodoru Popu rusinanduse au subscrisu din nou programulu impreuna cu unu adausu ce lu facusemu eu, si pe care lu subscrisese intreaga inteligintí'a din tractu, afara de acesti doi . . . . — si cari resp. protopopulu cu notariulu „inaintea mea, a ambiloru domni comisari Eleches, et Moldovanu si inaintea dlui Augur preotu in Ocnitia, in cas'a parochiale din Ocnitia ambi ingenunchindu diosu pe pamentu l'au subscrisu, promitienduse, ca nu voru mai intrigá in contra causei," — documentu subscrierea loru propria, — documentu dnii protopopi Gregoriu Elechesiu, actu protopopu in Alb'a Iulia, — si Ioane Moldovanu protopopu in Catina, precumu si domnulu Simeone Augaru preutu in Ocnitia . . . . — (Va urma).

Respunsu la articlulu „afaceri scolastice".

(Urmare.)

Aici asi poté termina; inse atunci „tipulu" dlui Papiu ar' remané necompletu cu privire la „iubirea sa de adeveru". Vre-o cateva esemple din „afaceri scolastece" voru ajunge spre a arata, ca si acestu „cuventu mare" dlui Papiu 'lu pórta numai in gura.

Relativu la visit'a dela 21 Noem. 1871 a disu, ca „dupa $2^1/_2$ óre se incepu prelegerile, presiedintele comitetului se preambla cu clientulu seu din o chilia in tr'alta, privindu la invetietori preste umeru".

Catu de eufemistice pentru elu. Dér' nu, totu cuventulu — unu neadeveru grosu. Nege Papiu, de are tari'a, ca io l'am chiamatu pre elu si pre Moldovanu din locuintí'a sa, pre candu dlu baronu astepta in clasa!

Afirma mai departe, ca „nu m'asi fi rusinatu a dice, ca invetiatoriulu nu trebue se se ocupe afara de abedariu si lecturariu cu nimicu". Adeverulu e, ca vorbindu despre form'a acroamateon a invetiamentului, am disu, ca „propunerea are se fia libera, ér' nu cetita din carte, si invetiatoriulu se nu aiba la propunere altu ceva in mana seau inainte-si decatu dupa impregiurari seau Abcdariulu seau legindariulu, seau cret'a, seau obiectulu intuitivu. Me provocu aci la toti invetiatorii, cari m'au auditu, candu am disu cele de susu.

De altuminitrea cei ce cunoscu si numai „instructiunea" edata de mine, voru sci, ca acolo am recomendatu invetiatoriloru unu numeru frumosu (12) de cele mai bune carti romanesci din toti ramii de sciintia, fara indoiela, cá se se „ocupe" cu ele.

Intr'altu locu -mi insinua cuvintele: „Nu ne trebue ómeni invetiati, ne indestulimu cu de cei prosti". La acésta asertiune am respunsu mai sus, unde am aratatu cartile recomendate invetiatoriloru

spre studiare; pre langa acést'a apelezu la testimoniulu elevilloru miei de 14 ani incóce, de candu adeca am onóre a fi professoriu preparandiale, spuna ei, de nu le-am disu cu tóta ocasiunea, ca invetiatoriulu trebue se tréca in comun'a sa de omu cultu si invetiatu, ergo studieze pururea. Dér' astadi me intorcu si disu: „Déca scienti'a ar produce totu atari monstri, cá pre scrietoriulu articului, atunci asi dice, ca nu ne trebue scientia, ci ne vomu indestuli numai cu ómeni de omenia; ca-ci desi nu sum teologu si cu atatu mai pucinu teologu, absolutu cu eminentia, totusi tienu scienti'a numai de unu midilocu ducatoriu la unu scopu mai mare, la moralitate! Inse scienti'a nu face monstri, ci suntu nature atatu de diavolesci, incatu neci scienti'a, neci chiaru sant'a teologia nu le póte cultiva si nobilita.

Aiurea dice: „La esamenulu din 6 Iuliu in Orlatu. combetandu invetiatorii introductiunile nemtiloru, insistandu pre langa principiale pedagogicedidactice (mancale-aru corbii principia!) asi fi disu: „Invetiatoriulu trebue se fia catana, se asculte!“ Am disu asia ceva; dér' fienduca iubitoriulu de adeveru Papiu retace impregiurarile mai deaprópe, trebue se le spunu io, Invetiatorii din Orlatu, séu mai bene Papiu, ca-ci celialalti nu „facu“ in pedagogia, pretensa pentru sene libertate absoluta cu privire la introducerea cartiloru in scóla. Asia e, dle Papiu? Io iam replicatu, ca póte se vina canduva si invetiatorii nostri la acésta libertate; de o-camdata inse acordarea ei ar aduce mai multu reu, de catu bine. Totu atunci s'a incercatu Papiu a sustiené, ca diuariulu introdusu de comitetu, in care totu invetiatoriulu se insemne dupa fia care óra pe scurtu materi'a propusa, ocupatiunile scripturistice, pedepsele aplicate etc. ar' fi cu totulu de prisosu, din care causa elu neci nu l'a portatu. I am aratatu folósele diuariului. Atunci Papiu me intréba naivu „Dér' déca d. e. io (adeca Papiu) o septemana intréga asi sta totu la o lectiune?“ Am semtitu a ride, ca-ci vedeam io, ca aici e bub'a, si iam disu: „Atunci o septemana intréga scri in diuariu: am deprinsu totu cele propuse atunci si atunci“! Asia ceva nu-i veni la socotéla, si remase la parerea sa de mai inainte; atunci a fostu de am disu, ca invetiatorii trebue se asculte de autoritatile loru superiore, ceea ce repetiescu si acumu.

Cu privire la „procesulu propunamentului mieu diu Papiu aduce sentinti'a, ca elu (adeca nu Papiu, neci propunamentulu ci „procesulu propunamentului mieu)“ afara de unele notiuni psichologice, a fostu pre catu se póte de „incurcatu si ametitoriu“.

Despre gustu nu se póte disputá. Numai nu sciu cum s'ar face, cá „notiunile psichologice“ ale unui „dascalu simplu“ se fia bune, inse cele metodologice nu; io credu inse, ca de erá dlu Papiu in cele metodologice incai pre atatu de initiatu, precumu cá maturisata si teologa absolutu cu eminentia trebue se fia in cele psichologice, afá — presupunendu in elu omenia — si pre acele lalte de bune. Sci dle Papiu: „Ce-i straiuu nu se lipesce de sufletulu“ — Teu. Dér' dlu Papiu 'mi ie in nume de reu si aceea, ca asi fi disu adese, cumca „numai si numai acestu metodu (adeca celu aratatu de mine) e naturalu si adeveratu“. Dóra nu va fi asteptatu dlu Papiu, cá se propunu unu metodu, despre care nu eramu convinsu, ca e celu mai bunu? Numai unu siarlatanu face asia ceva, unu omu de omenia si cu convingeri proprie nu. — —

(Va urmá.)

Camera Romania. Sied. din Nov. desbateri despre legea pentru alegerea mitropolitiloru si sinodu.

(Urmare.)

D. presedinte. Discutiunea generale este deschisa.

D. G. Bratianu. D-lor deputati, nu me aduce la tribuna ambitiunea de a reusi in sustinerea opiniunii mele; pentru ca am vedut din atitudinea ce a avut majoritatea Camerei la citirea raportului D-lui Kogalniceanu ca aveti ua idea determinata in acésta cestiune. Voiu face insa pentru acésta tóte silinciele cari suat obligatorii pentru ori-ce om care are convictiunea intima ca mine de a apera ua causa drépta si intarirea bisericei ortodoxa. Ve voiu spune aci cari au fost opiniunile mele pe cari le-am emis in siuul comisiunii; ve voiu spune pe ce se baséza acele convictiuni, caci póte vom ajunge a ne face concesiuni reciproce cari sa ne conduca la ua solutiune, nu voiu dice practica, fiind-ca in materia de religiune, nu practica ne importa, déra la ua solutiune ast-fel cum sa putem concilia impreuna acele idei cari ne despart acum, adica pe d'ua parte tradituuea istorica de care ve preocupati D-v., si pe de alta prestigiul si autoritatea bisericei ortodoxa la care eu tin tot atata, cat tineti D-vóstre la tradituue.

Sunt convins, D-lor, ca D-v. ve puneti inainte ca si mine acésta cestiune: marirea bisericei, consolidarea stabilimentului nostru religios. Acésta este cestiuuea la care trebue sa respundeti, acesta este ambitiunea D-v. cea mai mare.

Se trateza óre acum de a fonda ua biserica care sa nu aiba pentru sine autoritatea canónelor? Se trateza acum de a da nascere unei secte noue? Se trateza de a infiinta biserica ca creatiune a nóstra? Ori se tratéza pentru a intra in canóne? Este ceva positiv, D-lor, ca in biserica ortodoxa si catolica tot ce nu este canonic nu are valóre; in biserica protestanta este un camp intin si pentru traditiunile si pentru obiceiurile nationale, precum si pentru ori-ce alte consideratiuni, pe cand in cele-alte duoe biserice se tratéza numai de un lucrn: despre canoncitatea institutiunilor religióse, si cat se vor departa de la acest principiu, vor da dreptul ori-carui particular de a pune in contestatiune biserica, si acésta nu va sa dica alt de cat a nu crede in biserica; acésta va sa dica a fugi de morala si a impinge pe ua natiune la degradare. Dati un caracter canonic bisericei, si atunci veti aduce impregiurul altarului chiar pe persónele acelea cari au óre-care umbra de indodla in convictiunile lor. Éra déca nu veti face asa, veti face ua biserica care sa fia fara prestigiu, fara caracter canonic si fara ascendent moral asupra ómenilor.

In adever., D. Kogalniceanu in acésta are dreptate, ca in ori-ce historia vom citi, vedem ca de cinci secole alegerile la noi sunt laice; inse biserica ortodoxa este eminamente canonica; tóte sinódele ce s'au tinut, la Constantinopole, la Capadochia, la Nicea si altele, sépte sinode cari s'au tinut in fine, au statornicit positiv ca alegerile nu vor fi emanate de la voinla poporului de la voinla laica, si D. Vasescu, care are aerul d'a contesta acésta, sa bine-voésca a lua pidalionul sa citésca si va vedea ca numai prin cler se fac alegerile prelatilor bisericesci.

La cat-va timp dupa tinerea acelor canóne s'au separat cele duoe biserice, biserica catolica de ceaalta biserica catolico-ortodoxa, orientale. Prin acea separare ar fi trebuit ca catolicii, in scopul carora nu se tinuse aceste sinóde, sa fia cei d'antaiu cari sa protesteze in contra conclusiunilor pe cari le-au luat canónele tinute in lumea orientale; déra, dupa cum aréta D. Guizot, ei au fost cei d'antaiu cari s'au supus legaturelor concepute in lumea orientale.

Sciti fórte bine, D-lor, ca catolicii, cand s'au separat de biserica nóstra, au fost cei d'antaiu cari au dis: nu vom schimba ua iota, nu vom schimba un cuvent, un aliniant macar din ceea ce s'a conchis prin canóne: sciti ca acele canóne, D-lor, erau considerate ca ua autoritate in materitate religiósa: sciti fórte bine, D-lor, D-vóstre cari v'ati ocupat cu istoria biserica, sciti fórte bine ca la tóte acele canóne la cari luau parte cinci sése sute de prelati, erau numai trei patru prelati catolici, toti cei-alti eran ortodoxi, si in fine in sinodul de la Constantinopole era numai cu catolic, si cu tóte acestea, legaturele canónelor le-au respectat catolicii, de si n'au stralucit prin presenta lor intr'un numer mai mare sciti ca cine nu respecta canónele nu mai este primit a se dice ca este partisan al bisericei, nu mai póte dice ca este partisan al religiunii.

Usurile nóstre numai au facut ca alegerile prelatilor sa devina mirene, si devinind mirene alegerile prelatilor, ce s'a facut cu acesta? in ce stare a ajuns biserica nóstra? o vedeti cu toti, o constatati cu totii, ca din momentul cand alegerile au devenit laice, cand puterea laica se amesteca in trebile nóstre religióse, cand mai toti prelati au devenit nisce umile servitori ai puterii civile, si biserica a mers in decadere, pene a ajuns in starea cu totul slabita de asta-di. Era alt-ceva mai 'nainta in terile in cari puterea religiósa n'a fost inspirate de infiuinta puterii timpurale. Acolo tot-d'a-una puterea religiósa a fost independinta si respectata de popor. Déra indata ce prelatii au devenit servitorii puterii politice, nu au mai avut nici ua influinta asupra spiritelor. De acea comparati starea societatii nóstre religióse cu a celor-alte teri unde puterea religiósa este cu totul seperata de cea civile si veti vedea, ca acolo biserica are ua influinta necontestata asupra sufletelor.

D. Kogalniceanu, am practic prin excelinta, patriot prin excelint, cum o dice, voesce ca puterea religiósa la noi sa fia data intrigelor si pasiunilor politice! caci pe cat timp se vor alege prelati de Camera, veti vedea ca déca se va trata de ua alegere sub un guvern conservator, prelatul care va emana din asemenea alegere va fi aplecat catre ideele conservatóre: de a se va alege sub influinta partidului liberale, va fi din contra, si ast-fel produsul alegerilor D-vóstra va fi un produs bolnav, care nu va avea nici ua influinta asupra societatii.

Se dice ca in ceea ce privesce separatiunea bisericei de Stat, comitele Cavur ar fi vrut sa scape societatea civile de cea religiósa. Acésta cestiune s'a discutat acum in Italia, si s'a discutat alt-fel, éra nu pe teramul D-lui Kogalniceanu. S'a intrebat déca trebue sa se dea prestigiu bisericei si sa se faca puterea religiósa cu totul independinte de cea miréna, de influintele politice, facund ca si una si alta sa se misce in sfer'a atributiunilor séle. D-vóstra ce pretindeti? Voiti sa consolidati biseric'a nóstra pe nisce base solide? Acésta o veti face numai atunci cand ve veti convinge ca biserica nóstra nu s'a marit, nu a stralucit de cat in limitele canónelor. Biserica nóstra nu se baséza pe libera discutiune, ci pe credinti'a dogmelor. Déca ve veti departa de la dogmele principali, atunci lumea va putea dice ca ati format ua noua biserica, ca sunteti un fel de protestanti. In adever, ceea ce vreti sa faceti D-vóstra se face de calvini si de lutherani, caci tot asa e constituit si clerul lor. In materia bisericésca, a voi sa ve departati de la dogme, este a voi sa se produca ua mare anarchia. D-vóstra fugiti de anarchia politica, si primiti anarchia in biserica care este mult mai periculósa! Cum voiti ca atunci cand biserica nóstra pecatuesce prin basa ses, fundamentul politic sa fia bun?

(Va urmá.)

Contribuiri

la salvarea Gimnasiului romanu din Bradu.

Au mai contribuitu la d. Manolescu:

Stefanu Poenariu 1 fl., Bonciu Iuliu 50 cr., Nicolau Baboianu 20 cr., Nicolau N. Sînghe 1 fl., Vasilie Strimbu 10 cr., Nicolau Sandu Poppa 40 cr., Ioan Metianu 50 cr., Ioan Marin 20 cr., C. Ianoviciu 20 cr., Toma Dragosiu 10 cr., Valeriu Dimboiu 10 cr., Nicolau Bucsia 10 cr., Maximilianu Beceanu 20 cr., D. Ianoviciu 20 cr., N. Manole 10 cr., A. Popoviciu 40 cr., Ioan Sioneru 40 cr. Sum'a 5 fl. 70 cr.

— Studentii romani ai universitatei din Clusiu voru serba ajunulu anului nou 1873 in Otelulu Biasini. Venitulu curatu va servi de inceputulu fondului unei scóle de fetitie romane in Clusiu, serbarea va sta din tr'unu Concertu impreunatu cu dantiu. Inceputulu la 7 óre sér'a.

Ratiotiniulu precumu si solvirile preste taxa defipta se voru anunciá prin diurnalele nationale.

Invitatiunea vomu aré onóre a o tramite mai tardiu.

Clusiu 30/12 1872 st. n.

Pompiliu Isacu
presiedinte.
Theodoru Glig'a
notariu.

Cursurile

la bursa in 3 Jan. 1873 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	— fl. —	cr.	v. a.
Napoleoni	—	—	— 8 . 64½	„	„
Augaburg	—	—	— 106 . 75	„	„
Londonu	—	—	— 108 . 15	„	„
Imprumutulu nationalu	—		66 . 85	„	„
Obligatiile metalice vechi de 5%			70 . 90	„	„
Obligatiunile rurale ungare			79 . —	„	„
„ „ temesiane			78 . —	„	„
„ „ transilvane			77 . —	„	„
„ „ croato-slav.			— . —	„	„
Actiunile bancei	—	—	975 . —	„	„
„ creditului	—	—	332 . 50	„	„

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.